

GÖRÜŞ, YAZI

25.11.2019

0

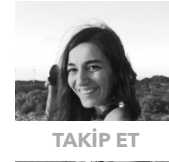

Stüdyoda Pozisyonlar

#stüdyodan notlar

#stüdyo kültürü

Geçtiğimiz ay Londra’da gerçekleşen, popüler bir çevrimiçi mimarlık ve tasarım dergisi tarafından düzenlenen **Dezeen Günü**, stüdyo ve mimarlık eğitimi tartışmalarını iki konu ile gündemine aldı. Bunlardan biri, Londra’da eğitim ve yaşam masraflarını karşılayamayacağı gerçeğiyle yüzleşip, **Make Your Own Masters** ile alternatif bir öğrenme deneyimi öneren Stacie Woolsey idi. Bir diğeri ise Pratt Institute’ın dekanı Harriet Harriss ile Zaha Hadid Architects’in yöneticisi Patrik Schumacher arasındaki tartışmaydı. İki kurumsal yapının temsilcileri arasında, “stüdyonun meslek pratiğinin bir provası olmadığı” görüşü ile “mimarlık öğrencilerinin

TAKİP ET

ZEYNEP AYDEMİR2008 yılında İstanbul
Teknik Üniversitesi
Mimarlık...

mesleğin asgari standartlarına uygun bir projeyi tamamlamadıkları için “uzun olduğu” endişesi bir kez daha çarpıştı.

GİRİŞ YAP / ÜYE OL

Tartışmanın içeriği bir yana, tartışanların öğrenci, eğitimci ve mesleği icra eden kimlikleriyle bir araya gelmeleri ve kendi stüdyolarından bahsetmeleri önemli. Woolsey, öğrenme hakkının peşine düşerken Harriss bağımsız ve sağlıklı bir eğitim ortamının, Schumacher ise tutkulu ve üretken bir pratiğin savunuculuğunu üstleniyor. Üç pozisyonun nasıl başkalaştığı, vurguladıkları konular üzerinden açıkça görülüyor; ortak noktaları ise sahip çıktıkları stüdyo kültürü.

Woolsey'nin çıkışı radikal bir değişimi arzulamakla birlikte aslında geleneksel bir modelin yeniden yorumlanması. Mimarlık eğitimini pahalı ve elitist bulup, buna cevaben kendini, yaratıcı endüstrinin desteğiyle yetiştirmeyi ve bu deneyimi diğerleriyle paylaşabilmeyi hedefliyor. Kişiyi özel ve çok disiplinli olarak nitelendirdiği programını, stüdyodaki roller, öğrenme deneyimi, geçerlilik ve denklik konularına verdiği yeni cevaplar üzerinden tanıtıyor. Eğitim kurumunu oyun dışı bırakıp, aslında bir tür usta-çırak modeli öneren program, yeni katılımcılarını çağırırken bir yandan da kendi “stüdyo kültürü”nü oluşturmaya ihtiyaç duyuyor.

Önerdiği model, özellikle usta-çırak ilişkisi gibi geleneksel çağrışımları ile bende tedirginlik yaratsa da, Woolsey'nin satır aralarında kalan en kritik vurgusunun, kurumlardan ve kimin değer biçtiğinden bağımsız olarak, ihtiyaç duyduğu “stüdyo kültürü” olduğunu düşünüyorum. Bireysel deneyimin yanında, stüdyoda öğrenme sürecini değerli kılan şeylerden biri, birbirinden öğrenme. Woolsey'nin katılımcılara yönelik çağrısı da bu üretim ve paylaşım ortamını yaratmak için kendine yoldaş arayışı. Bir başına çıktığı kendini yetiştirme yolculuğunda, stüdyoda kurduğu dirsek temasının eksikliğini

Ne
düşünüyorsunuz?

0 yorum

TARTIŞMAYA KATIL

hissetmiş olsa gerek.

GİRİŞ YAP / ÜYE OL

Stüdyo kültürünü besleyen bir diğer konu ise mekansal organizasyon. Yaratıcı endüstrinin desteğini tam da bunun için çağırıyor Woolsey. Design Museum, Somerset House gibi kurumların yanında Makerversity ve Blackhorse Workshop gibi yapma kültürüne olanak sunan çalışma mekanları programa destek veriyor. Başka yaratıcı alanlarda çalışanlarla da yan yana gelme imkanı tanıyan bu mekanlar, stüdyonun yaparak öğrenme geleneğine de cevap vermiş oluyor.

İTÜ Öteki Kafalar Stüdyosu, 2012; f

Harriss ve Schumacher'i karşı karşıya getiren uzun çalışma saatlerine dair tartışma ise, aslında Woolsey'nin yola çıkış noktasından çok da uzağa düşmüyor. Harriss, eğitim masraflarını karşılamak için aynı zamanda çalışmak durumunda olan mimarlık öğrencilerine sağlıklı bir öğrenme

ortamı yaratma sorumluluğuyla pozisyon alıyor. Ne eğitimdeki, ne de pratikte uzun çalışma saatlerinin bu durumu kolaylaştırdığına, hatta aksine beraberinde sağlık problemlerini getirdiğine işaret ediyor. Fakat, Harriss'in aldığı bu pozisyon paralı eğitim sisteminin kendi yarattığı duruma kökten bir çözüm de sunamıyor.

Schumacher ise mimarlık pratiğinin üretkenliği ve sürekliliğini sağlayan kendi stüdyo kültürünü dert edinirken, mimarlık eğitiminin bu kültüre ancak ne kadar destek olabildiğiyle ilgileniyor. Harriss'in, haddinden fazla çalışmanın üretkenliğe denk düşmediği görüşüne, Schumacher, çalışma koşullarını dert edinmenin, ZHA gibi büyük ve rekabetçi mimarlık ofisleri için üretimi yavaşlatmaktan başka bir anlama gelmediği görüşüyle karşılık veriyor.

Woolsey'i harekete geçiren de, Harriss ve Schumacher'i karşı karşıya getiren de kendi stüdyo kültürüne sahip çıkma refleksi. Stüdyoyu, kendi dışında olup bitenden bağımsız olarak değerli kılan yönleri, onu sahip çıkılacak bir konuma getiriyor. Stüdyo yürütücüsü açısından ise, stüdyo kültürüne sahip çıkma refleksi bu kültürü besleyecek taktikler geliştirme olarak karşılık buluyor.

İTÜ, MEF Üniversitesi ve KU Leuven'de proje stüdyoları, yaz okulları, atölyeler ve tasarla-yap stüdyolarındaki kendi deneyimlerimde içerik, yöntem ve süreci kapsayan yoğun bir ön hazırlık, stüdyoda diri tutmaya çabaladığımız merak, heyecan ve sonuç üründen her zaman önde tuttuğumuz öğrenme süreci bugüne kadarki stüdyo taktiklerimize yön veren önceliklerimiz oldu. Stüdyoyu tetikleyecek bir kavramsal tartışma ortamı hazırlamak, temsili bir düşünme aracı olarak kullanmak, stüdyo mekanını ve rolleri dönüştürmek gibi temel taktikleri uzun uzadıya tartışmak mümkün.¹ Bu taktiklerin gelecekte kendi öğrenim

programını oluşturmak, işbirliği ve diyalog, deney, doğaçlama, yarı yapıtma biçimleri ve açık kaynak gibi konuları ön plana taşıyacağı da görülüyor. Fakat hazırlanan bu ortamlarla birlikte, aslında katılımcıların diğerleriyle, sunulan ortamla ve stüdyo mekanıyla kurduğu ilişki stüdyonun ritmini belirliyor. Stüdyo katılımcıları, stüdyo ortamına sahip çıktığı sürece yürütücüsü, üreticisi ve öğreneni oluyor.

Bu yüzden, Woolsey'nin yola çıkış noktası ve hareketi, kurumlardan bağımsız kalabildiği sürece, stüdyo kültürünü nasıl dönüştüreceğini ve nelere imkan verebileceğini görmek açısından oldukça önemli.

NOTLAR

¹ Aydemir, A. Z. (2017). Experiments, Practices and Positions in Architectural Design Studio.

Etiketler:

STÜDYODAN NOTLAR

STÜDYO KÜLTÜRÜ

İlgili İçerikler:

SANEM ERSİNE MASATLIOĞLU

Stüdyo Kültürü: Ne Anlıyoruz?

Stüdyo kültüründen beklentileri ve bunun eğitim ortamının dönüşümüne yansımalarını ABD ve Türkiye üzerinden ele alan Sanem

FUNDA TAN

Büyük Veri Çağında Çizim

Mimarlık alanında “büyük veri tasarım nesnesinin (inşa olsun, olmasın) veri formunda kodlan